

SPOLEK AMETYST

Výroční zpráva za rok 2019

ÚVODNÍ SLOVO

Rok 2019 byl pro Spolek Ametyst rokem plným změn. V úvodu roku jsme se přestěhovali z naší kanceláře na Koterovské do nových prostor v ulici Lindauerova. Neradi jsme naší starou kancelář opouštěli. Nové prostory jsou sice menší, ale světlejší a my jsme v nich rádi.

V dubnu došlo po členské schůzi k další významné změně. Jako předsedkyně spolku skončila ve své funkci Míša Mariňáková. Za její desetileté předsednictví, vedení a trpělivost s námi se všemi jí patří náš velký dík a obdiv. Novou předsedkyní se stala Jana Pohlová a její místopředsedkyní Iveta Pišvejcová. U pobočných spolků došlo také ke změnám, z nichž nejvýznamnější je zrušení poboček Ekovýchova a Karlovy Vary, které jsou v současné době v likvidaci. Pobočka Prusiny a Ochrana přírody změnily své názvy (v souvislosti s platnými zákony) a nově mají také své předsedy.

Snad nejvýznamnější událostí roku 2019 byla oslava 20 let založení Ametystu. Pomyslné narozeniny měl spolek 16. června. Oslavu jsme uspořádali 5. října na Prusinách. Pozváni byli současní i bývalí členové a zakladatelé spolku. Oslava se velmi vydařila.

Chceme poděkovat všem kdo Ametyst podporují a pomáhají mu v jeho činnosti. Všem zaměstnancům, členům, partnerům a příznivcům.

SEKCE OCHRANA PŘÍRODY

V průběhu celého roku 2019 jsme pokračovali v našich dvou projektech zahájených v první polovině roku 2018.

Projekt TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří

Projekt zaměřený na podporu jednoho z nejhroženějších ptačích druhů v ČR je realizován za spolupráce celkem šesti českých a saských projektových partnerů.

Činnost Ametystu v roce 2019 vycházela z velkého množství námi nasbíraných dat o biotopové preferenci tetřívka obecného. Jedná se o pravidelný monitoring kohoutků tetřívka při jarním toku, celoroční vyhledávání jeho stop, trusu a peří a podrobné mapování projektového území z roku 2018.

Získaná data nám umožnila navrhnout opatření a zásahy na podporu tohoto druhu, která spočívají v obnově rašelinných biotopů (revitalizace rašelinišť), zahrnují ale také vytvoření mozaiky dočasně otevřených ploch v lesních porostech, které nebudou zalesněné a zůstanou pro tetřívka přehledné.

V průběhu roku jsme se zúčastnili řady jednání, která umožnila na české části projektového území sladit zájmy tetřívka s lesním hospodařením. Bylo navrženo celkem 26 tzv. tetřívčích center, které obsahují 147 dílčích ploch s návrhem zvláštních opatření. Jedná se hlavně o obnovu přirozeného vodního režimu a redukci hustých lesních porostů. V následujícím období budou diskutována opatření na saské straně hranice. V Sasku se tetřívci vyskytují jen při společné hranici v Krušných horách. Spolupráce mezi oběma státy je proto klíčová.

Dále jsme připravovali vydání naučného komiksu o těžkém životě tetřívka, které je plánováno na jaro 2020. O našich aktivitách pravidelně informujeme prostřednictvím webových stránek projektu (www.tetrivci.cz), facebooku Spolku Ametyst a také na mezinárodních jednáních a konferencích.

Projekt D2C – DaRe to Connent – Podpora ekologického propojení dunajského regionu podél Zeleného pásu prostřednictvím území Natura 2000

Projekt sdružuje 11 partnerů z 8 evropských zemí, které dříve dělila Železná opona. Cílem je navrhnout ekologické koridory a konkrétní plány a doporučení, které povedou k lepšímu propojení cenných ekosystémů.

V roce 2019 jsme pokračovali v mapování migračních možností rýsa a jeřábka podél Evropského zeleného pásu v oblasti Šumavy a jejího širšího okolí (Pilotní region 1). Dále jsme zjišťovali stav

a historický vývoj vybraných lučních lokalit. Získaná data nám pomohou sestavit doporučení pro ochranu a management krajiny v regionu Šumava – Bavorský les – Mlýnská čtvrť (Rakousko).

V květnu 2019 jsme uspořádali setkání projektových partnerů v Kubově Huti na Šumavě. Součástí setkání bylo také školení pod vedením kolegů z vídeňské univerzity k terénnímu ověřování dat získaných z dálkového průzkumu Země SENTINEL. V červnu 2019 jsme provedli kolegy z maďarského Národního parku Örség a slovinského Přírodního parku Gorečko po českých lokalitách hnědáka chrastavcového a podělili se o naše zkušenosti s ochranou tohoto ohroženého druhu motýla, který je v Pilotním regionu 3 zájmovým druhem. V říjnu jsme se zúčastnili setkání partnerů projektu v chorvatské Virovitici, kde jsme přispěli k prvním náčrtům vize Evropského zeleného pásu pro příštích deset let.

Vedle uvedených projektů se sekce ochrana přírody zabývala svými každoročními aktivitami, které spočívají v terénní práci, zpracování nasbíraných dat, navrhování opatření či hodnocení přírodních kvalit území.

V roce 2019 byla dokončena dvouletá odborná studie pro Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR, zaměřená na návrh vhodných opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách. Tato studie specifikuje zásahy obsažené v Souborech doporučených opatření pro ptačí oblasti Novodomské rašeliniště – Kovářská a Východní Krušné hory a rozšiřuje je na celé pohoří. Aktivity navržené ve studii byly diskutovány s lesními správami, které v území hospodaří.

Při aktualizaci vrstvy mapování biotopů jsme v roce 2019 navštěvovali celkem 10 mapovacích okrsků v území mezi Pískem, Sedlicí a Kostelcem nad Vltavou a dále v oblasti východně od Písku.

V Jihočeském kraji jsme realizovali inventarizační průzkumy brouků na území čtyř evropsky významných lokalit: Nerestský lom, Výří skály nad Otavou, Tejmlov – Nad Zavírkou a Pláničský rybník – Bobovec.

Jako každoročně jsme zpracovávali plány péče o maloplošná zvláště chráněná území. Jednalo se o přírodní rezervaci Lopata a přírodní památku Hromnické jezírko v Plzeňském kraji.

V roce 2019 jsme zahájili dvouletý monitoring části zvláště chráněného území Káraný – Hrbáčkovy tůň nedaleko Lovosic. Jedná se o monitoring cévnatých rostlin, biotopů, vodních měkkýšů, ryb, obojživelníků a plazů.

Pokračovali jsme také v biologických průzkumech podél železnic. V nejbližším okolí trati na 15 km dlouhém úseku mezi stanicemi Příkosice a Nezvěstice jsme sledovali výskyt rostlin, přírodních biotopů, ptáků, obojživelníků a plazů. Podél železničního tělesa je zde plánována pokládka optických kabelů. Dále jsme uskutečnili průzkum u železničního přejezdu u Vodňan, kde je plánována rekonstrukce.

Od podzimu 2018 do léta 2019 jsme navštěvovali lom Žernovka u Říčan, kde jsme se při biologickém průzkumu zaměřovali především na výskyt ohrožených druhů obojživelníků, plazů, ptáků, brouků, denních motýlů a cévnatých rostlin.

V souvislosti se změnou územního plánu města Aš jsme realizovali zoologický průzkum na čtyřech plánovaných rozvojových plochách. Dvě z ploch jsou natolik cenné, že jsme jejich změnu pro účely zástavby nedoporučili, u jedné další pouze na části plochy.

V souvislosti se záměrem stavby obchvatu kolem obce Losiná na silnici 1/20 jsme zpracovali aktualizaci biologického hodnocení, kde jsme vycházeli z velké části z našich dat z roku 2016.

Biologické hodnocení jsme zpracovali také pro plánovanou stavbu cyklostezky mezi obcemi Ohučov a Holýšov.

SEKCE EKOVÝCHOVA

Jako každý rok jsme se věnovali především environmentálnímu vzdělávání. Naše výukové programy podporují vzdělávání v přírodě, prohlubují povědomí o přírodních zákonitostech a upevňují vztah žáků k přírodě. Pracovali jsme s žáky mateřských, základních a středních škol. Celkem jsme realizovali 168 jednodenních výuk, do kterých se zapojilo 3 690 žáků. Programy probíhaly ve školních zahradách a učebnách, v přírodních lokalitách města Plzně a na naší terénní stanici v Prusinách u Nebílov.

V roce 2019 jsme pokračovali v přímé spolupráci s městem Rokycany, kde jsme ve všech mateřských školách a druhých třídách základních škol realizovali programy zaměřené na správné nakládání s odpady. Koncem roku jsme naši spolupráci s městem Rokycany prohloubili. Začaly vznikat metodiky zaměřené na nakládání s odpady pro 4., 6. a 8. ročníky základních škol, které budou realizovány v roce 2020. Při akci Setkání pod Rokycanskou věží jsme otevřeli infostánek zaměřený na správné nakládání s odpady v Rokycanech.

U příležitosti Dne Země jsme jako každý rok spolupracovali se základní školou v Holýšově, ke které se v roce 2019 přidala i 28. základní škola v Plzni. Při výukových programech jsme se věnovali žákům prvních až šestých tříd.

Ve staré škole na Prusinách jsme realizovali několik programů pro veřejnost: víkend otevřených zahrad, velikonoční a adventní dílny, přednášky o pečení chleba.

Jako každý rok jsme pomáhali koordinovat informační rozesílky do škol a školek v Plzeňském kraji zapojených v síti M.R.K.E.V. a Mrkvička.

Dále jsme v roce 2019 dokončili dva níže uvedené projekty započaté již v roce 2018.

Učit se venku nás baví

projekt finančně podpořil Státní fond životního prostředí České republiky

Cílovou skupinou projektu byli žáci mateřských, základních a středních škol v Plzeňském kraji. Zábavnou a hravou formou jsme se snažili dětem zprostředkovat zážitky, které podpoří jejich kladný vztah k přírodě a ochotu pečovat o životní prostředí. Výukové programy probíhaly venku v blízkém okolí školy nebo školky, ve vybraných přírodních lokalitách Plzně, nebo na naší terénní stanici v Prusinách.

Tvoříme a učíme se v zahradě

projekt finančně podpořil Fond životního prostředí města Plzně

V tomto projektu vzniklo celkem osm zahradních dílen. Programy probíhaly na školních zahradách několika plzeňských mateřských škol. Děti při nich zpracovávaly a využívaly zahradní

vypěstky nebo nasbírané volně rostoucí rostliny a další přírodniny. Při rukodělné tvorbě pracovaly s přírodními materiály a vyzkoušely si různé nástroje. Zažily možnosti využití zahrady a jejích plodů a také si vyrobily vlastní produkt jako alternativu k průmyslově vyráběným produktům. Cílem našeho environmentálního vzdělávání bylo motivovat děti i učitele k celoročnímu častému pobytu venku s důrazem na šetrné chování k životnímu prostředí. Výstupem projektu jsou metodiky, pracovní listy a návody na výrobky s žáky. Vše je zpřístupněné na našich webových stránkách v sekci ke stažení.

E-learning a terénní programy v Plzni a okolí

projekt finančně podporuje Nadační fond Zelený poklad

V tomto projektu připravíme metodiky pro terénní výuku, e-learning k Ostré Hůrce, Lobežskému parku, Mikulce a Hradišti a kešky. Před návštěvou lokality si žáci vyzkouší e-learning, seznámí se tím se základními principy péče o daná území a pak se vypravíme ven. Naším cílem je vzít žáky do přírody, kde chceme prostřednictvím zážitku a praktické činnosti podpořit jejich zájem o přírodu a dění v ní.

Zažít přírodu bez hranic II

projekt finančně podpořil Česko-německý fond budoucnosti a Krajský úřad Plzeňského kraje

V červnu 2019 jsme spolu s LBV-Zentrum für Mensch und Natur uspořádali již třetí česko-německý stanový tábor, tentokrát na Prusinách. Žáci ze 21. ZŠ a Mittelschule Bad Kötzling se tři dny intenzivně věnovali poznávání přírody s důrazem na udržitelný rozvoj a šetrnou spotřebu. Kromě toho jsem se zvládli leccos dozvědět o našich nejbližších susedech a naučit se něco málo z jejich jazyka.

POBOČKA PRUSINY

Naše terénní stanice Prusiny stejně jako v minulých letech poskytovala zázemí pro environmentální programy pro školy i veřejnost. K dispozici je budova staré školy, zahrada, chovy domácích zvířat, sad a přilehlé pozemky.

V sadu a na dalších loukách prusinského kopce jsme pokračovali v mozaikovitě seči. Biodiverzitu podporujeme také na lokalitě Ostrá Hůrka (při jihovýchodním okraji Plzně), kde jsme v roce 2019 kosili, vyřezávali křoviny a káceli náletové dřeviny. Do realizace uvedených managementových opatření byli jako praktikanti zapojeni také studenti Církevní ZŠ a SŠ Plzeň.

O letních prázdninách jsme v Prusinách realizovali dva týdenní turnusy příměstského tábora Tajemný svět přírody, které na území jižního Plzeňska pořádá MAS Aktivios.

Nadále udržujeme a rozvíjíme pestrou zahradu pod domem – trvalkový záhon, jedlou stráž, zeleninové záhony, ovocné stromy nebo třeba hmyzí domek, ještěrkovník a suché zídky pro plazy. I v tomto roce jsme se připojili k akci Víkend otevřených zahrad a provedli všechny zájemce zahradou a připravovanými dílnami pro celou rodinu.

O naší činnosti se více dozvíte na www.ametyst21.cz, www.cestykrajinou.cz, www.tetrivci.cz a www.cestyzahradou.cz

LIDÉ V ROCE 2019

Vlasta Benediktová, Štěpánka Čížková, Nelly Davidová, Kateřina Kavalírová, Venuše Makrlíková, Michala Mariňáková, Iveta Pišvejcová, Jana Pohlová, Tomáš Pruner, Lenka Prunerová, Iva Šírová, Vendula Tichotová, Tereza Vágnerová, Ondřej Volf, Eva Volfová, Jana Vondráčková

JSME ČLENY

Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Koalice pro Naturu 2000 (Neformální sdružení NNO), European Green Belt Association e.V. a MAS Aktivios (místní akční skupina jižní Plzeňsko)

FINANČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2019

(čísla jsou zaokrouhlena na celé koruny)

Spolek Ametyst

Náklady 2 634 238 Kč

Výnosy 2 811 134 Kč

Výsledek hospodaření 176 896 Kč

Výnosy v sobě zahrnují zejména dotace v celkové částce 1 647 379 Kč - podpořeny byly hlavně projekty: „ DaRe to Connect“ - Interreg, „TetraoVit“ - program spolupráce ČR – Svobodný stát Sasko; projekt „Člověk a příroda“ - Plzeňský kraj; “Zažít přírodu bez hranic” - Česko-německý fond budoucnosti; „Tvoříme a učíme se v zahradě“ - statutární město Plzeň; „Učit se venku nás baví“ - SFŽP.

Služby v roce 2019 byly ve výši 914 341 Kč. Další významnou položkou výnosů tvořily dary na kofinancování projektů ve výši 204 401 Kč.

Ametyst v roce 2019 zaměstnával 6 pracovníků na částečné úvazky převážněv projektech a dalších 10 zaměstnanců mělo podepsanou DPP – mzdové náklady činily 1 533 633 Kč. Další významnou nákladovou položkou byly služby 977 685 Kč a materiál 72 713 Kč.

Občanské sdružení Ametyst – pobočka Karlovy Vary “v likvidaci”

Náklady 2 811 Kč

Výnosy 20 Kč

Výsledek hospodaření -2 791 Kč

Pobočka je v likvidaci, protože již nevyvíjí žádnou činnost. Výnosy jsou úroky z běžného účtu, u nákladů se jedná o náklady za služby a bankovní poplatky. Pobočka v daném roce neměla žádné zaměstnance.

Spolek Ametyst – sekce ochrana přírody

Náklady 468 154 Kč

Výnosy 507 941 Kč

Výsledek hospodaření 39 787 Kč

Náklady a výnosy pobočky jsou za přijaté a poskytnuté služby. Pobočka neměla v daném roce žádné zaměstnance.

Spolek Ametyst – pobočka Prusiny

Náklady 51 696 Kč

Výnosy 59 640 Kč

Výsledek hospodaření 7 944 Kč

Výnosy za služby 38 040 Kč, získané dotace: „Program péče o krajinu“ 21 600 Kč.

Náklady: služby 48 959 Kč, materiál 2 737 Kč. Pobočka neměla v daném roce žádné zaměstnance.

Občanské sdružení Ametyst – program Ekovýchova “v likvidaci”

Náklady 3 421 Kč

Výnosy 0 Kč

Výsledek hospodaření -3 421 Kč

Pobočka je v likvidaci, protože již nevyvíjí žádnou činnost. Náklady vznikly za služby spojené s likvidací pobočky. Pobočka v daném roce neměla žádné zaměstnance.

SPOLEK AMETYST

SÍDLO: Nebílovy č.p. 37 332 04 Nebílovy

KANCELÁŘ V PLZNI: Lindauerova 140/21, 301 00 Plzeň

T: +420 608 440 557

E: info@ametyst21.cz

<http://www.ametyst21.cz>

IČ: 694 60485